

Додаток 2

до наказу Головного управління
статистики у Сумській області

19 жовтня 2023 р. № 39

ПАМ'ЯТКА

щодо правового статусу, прав і гарантій захисту викривача

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Важливо!

викривач – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;

повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про: *обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила*, тощо);

інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Викривач має такі права:

- ❖ бути повідомленим про його права та обов'язки;
- ❖ на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- ❖ подавати докази, давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- ❖ на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- ❖ на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;
- ❖ на конфіденційність та анонімність;
- ❖ на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
- ❖ на винагороду відповідно до чинного законодавства;
- ❖ на отримання психологічної допомоги;
- ❖ на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має такі гарантії:

Захист трудових прав викривача: заборона звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, інших негативних заходів впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрозі таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про корупцію.

Виплата заробітку за час вимушеного прогулу та грошових компенсацій за порушення його трудових прав.

Інформація про викривача може бути розголошена лише за його згодою, крім випадків, встановлених законом.

Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону може бути здійснене працівником відповідного органу без зазначення авторства (анонімно).

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

Уповноваженого підрозділу із питань запобігання та виявлення корупції

для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця

Національного агентства з питань запобігання корупції

для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з такими повідомленнями

Правоохоронних органів

для захисту життя, житла, здоров'я та майна

Центрів безоплатної правової допомоги

для отримання безоплатної вторинної правової допомоги

Суду

для захисту своїх прав і свобод

Головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції

Олександра СТЕПАНЕЦЬ